

Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
EVGENI TANCHEV
16 päivänä heinäkuuta 2020¹

Asia C-147/19

Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación S.A.
vastaan
Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI) ja
Artistas Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE)

(Ennakkoratkaisupyyntö – Tribunal Supremo (ylin tuomioistuin, Espanja))

Ennakkoratkaisupyyntö – Vuokraus- ja lainausoikeudet sekä tietyt tekijänoikeuden lähioikeudet henkisen omaisuuden alalla – Kaupallisessa tarkoituksessa julkaistujen äänitteiden välittäminen yleisölle – Korvausvaatimus – Kohtuullinen kertakorvaus

1. Nyt käsiteltävä Tribunal Supremón (ylin tuomioistuin, Espanja) esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee direktiivin 2006/115/EY² 8 artiklan 2 kohdan ja direktiivin 92/100/ETY³ (jäljempänä yhdessä vuokrausdirektiivi) sanamuodoltaan samankaltaisen 8 artiklan 2 kohdan tulkintaa. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää erityisesti selventämään kyseisen säännöksen ulottuvuutta silloin, kun audiovisuaalisia teoksia välitetään yleisölle tilanteessa, jossa kyseisiin teoksiin on sisällytetty jo olemassa olevia julkaistuja äänitteitä.
2. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käsiteltävänä oleva asia koskee korvausvaatimuksia, jotka kaksi esittäjää ja äänitetuottajia Espanjassa edustavaa yhteisvalvontajärjestöä ovat esittäneet vuokrausdirektiivin täytäntöön panemiseksi annetun Espanjan lainsäädännön nojalla siitä, että eräs televisioyhtiö oli väitetyesti käyttänyt niiden äänitteitä yleisölle välittämiseen. Kyseinen televisioyhtiö katsoo, että yleisölle välittämällä ei tarkoiteta äänitteiden tai niiden kopioiden vaan audiovisuaalisten teosten välittämistä ja että korvauksen vaatiminen tällaisesta sisällöstä on perusteetonta, vaikka kyseisiin audiovisuaalisiin teoksiin sisältyykin jo olemassa olevia äänitteitä, jotka on julkaistu kaupallisessa tarkoituksessa niiden ääniraidoilla (näiden osana).
3. Vastauksen antaminen ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymyksiin edellyttää väistämättä paitsi asiaa koskevien unionin direktiivien myös kansainvälisen oikeuden määräysten, ennen muuta esittävien taiteilijoiden, äänitteiden valmistajien sekä radioyhteyksien suojaamisesta tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (jäljempänä Rooman yleissopimus)⁴ ja Maailman henkisen omaisuuden järjestön (WIPO) esitys- ja äänitesopimuksen (jäljempänä WPPT)⁵ tulkintaa.

1 Alkuperäinen kieli: englanti.

2 Vuokraus- ja lainausoikeuksista sekä tietyistä tekijänoikeuden lähioikeuksista henkisen omaisuuden alalla 12.12.2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (kodifioitu toisinto) (EUVL 2006, L 376, s. 28; jäljempänä direktiivi 2006/115).

3 Vuokraus- ja lainausoikeuksista sekä tietyistä tekijänoikeuden lähioikeuksista henkisen omaisuuden alalla 19.11.1992 annettu neuvoston direktiivi (EYVL 1992, L 346, s. 61; jäljempänä direktiivi 92/100).

4 Ks. jäljempänä 4 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

5 Ks. jäljempänä 10 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

A Rooman yleissopimus

4. Rooman yleissopimus tehtiin Roomassa 26.10.1961.

5. Vaikka Rooman yleissopimus ei sellaisenaan ole osa unionin oikeusjärjestystä, sillä on kuitenkin välillisiä oikeusvaikutuksia unionissa.⁶

6. Rooman yleissopimuksen 3 artiklassa annetaan määritelmät useille eri käsitteille, jotka on – vaikkakin pienin eroin – määritelty myös WPPT:ssä ja joita käytetään vuokrausdirektiivissä. Kyseisen artiklan mukaan jäljempänä luetellut käsitteet määritellään yleissopimuksessa seuraavasti:

”_ _

b) ’äänitteellä’ [tarkoitetaan] yksinomaan kuultavaksi tarkoitettua, esityksen äänestä tai muista äänistä tehtyä tallennusta;

--

d) ’julkaisemisella’ [tarkoitetaan] sitä, että riittävä määrä jonkin äänitteen kappaleita tarjotaan yleisön saataviin;

e) ’monistamisella’ [tarkoitetaan] yhden tai useamman kappaleen valmistamista tallenteesta;

--”

7. Rooman yleissopimuksen 7 artiklan 1 kappaleessa määrätään seuraavaa:

”1. Tämän yleissopimuksen mukaan esittäville taiteilijoille myönnettävän suojan tulee käsittää mahdollisuus estää:

--

c) ilman heidän suostumustaan tapahtuva heidän esityksensä tallennuksen monistaminen

i) jos jo alkuperäinen tallennus on tapahtunut ilman heidän suostumustaan;

ii) jos monistaminen tapahtuu muita kuin niitä tarkoituksia varten, joihin he ovat antaneet suostumuksensa;

iii) jos alkuperäinen tallennus on tapahtunut 15 artiklan määräysten nojalla ja monistaminen tapahtuu muita kuin sanotuissa määräyksissä mainittuja tarkoituksia varten.”

8. Rooman yleissopimuksen 12 artiklassa määrätään, että ”jos kaupallisessa tarkoituksessa julkaistua äänitettä tai sen monistetta käytetään välittömästi radiolähetykseen tai julkiseen toisintamiseen, tulee käyttäjän maksaa kertakaikkinen, kohtuullinen korvaus esittäville taiteilijoille tai äänitteiden valmistajille taikka molemmille”. Kohtuullisen kertakorvauksen käsite esiintyy sekä WPPT:ssä että vuokrausdirektiivissä.

⁶ Ks. analyysi jäljempänä 48 kohdassa.

9. Rooman yleissopimuksen 19 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Sen estämättä, mitä tässä yleissopimuksessa muutoin määrätään, ei 7 artiklan määräyksiä enää sovelleta, milloin esittävä taiteilija on antanut suostumuksensa siihen, että hänen esityksensä sisällytetään kuvia tai kuvia ja ääntä käsittävään tallennukseen.”

B WPPT

10. WPPT tehtiin Genevessä 20.12.1996. Neuvosto hyväksyi WPPT:n ja valtuutti tallettamaan sopimuksetkoasiakirjat 16.3.2000 tekemällään päätöksellä 2000/278/EY⁷. Unioni ratifioi WPPT:n 14.12.2009, ja se tuli unionin osalta voimaan 14.3.2010. WPPT on siten osa unionin oikeusjärjestystä.

11. WPPT:n 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

--

- b) ’äänitteellä’ esityksen äänistä tai muista äänistä tai ääniä edustavista merkeistä tehtyä tallennetta, joka on muussa muodossa kuin elokuvateokseen tai muuhun audiovisuaaliseen teokseen sisältyvä tallenteena;
- c) ’tallenteella’ äänien tai niitä edustavien merkkien sisällyttämistä materiaaliseen alustaan, josta ne laitteen avulla voidaan havaita, kopioida tai tuoda julki;

--

- g) esityksen tai äänitteen ’yleisölle välittämällä’ millä tahansa välineellä paitsi yleisradioimalla tapahtuvaa esityksen äänien tai äänitteelle tallennettujen äänien tai ääniä edustavien merkkien välittämistä yleisölle. 15 artiklaa sovellettaessa ’yleisölle välittäminen’ sisältää äänitteelle tallennettujen äänien tai ääniä edustavien merkkien saattamisen yleisön kuultaviin.”

12. Diplomaattikokouksessa⁸ annettiin useita WPPT:tä koskevia julkilausumia⁹. WPPT:n 2 artiklan b kohtaa koskevassa julkilausumassa todetaan seuraavaa:

”On selvää, ettei 2 artiklan b kohdassa oleva äänitteen määritelmä viittaa siihen, että äänitteiden sisällyttäminen elokuvateoksiin tai muihin audiovisuaalisiin teoksiin millään tavalla vaikuttaisi niihin kohdistuviin oikeuksiin.”

13. WPPT:n 15 artiklassa, jonka otsikko on ”Korvausoikeus yleisradioimisesta ja yleisölle välittämisestä”, määrätään seuraavaa:

”1. Esittäjillä ja äänitetuottajilla on oikeus kertakaikkiseen kohtuulliseen korvaukseen kaupallisessa tarkoituksessa julkaistun äänitteen suorasta tai epäsuorasta käyttämisestä yleisradioimiseen tai mihin tahansa yleisölle välittämiseen.

⁷ EYVL 2000, L 89, s. 6

⁸ Tiettyjä tekijänoikeuteen ja lähioikeuksiin liittyviä kysymyksiä käsittelevä diplomaattikokous, joka pidettiin Maailman henkisen omaisuuden järjestön tuella Genevessä.

⁹ ”WIPO:n esitys- ja äänitesopimusta koskevat julkilausumat, hyväksytyt diplomaattikokouksessa [20.12.]1996”.

2. Sopimuspuolet voivat kansallisessa lainsäädännössään säätää, että esittäjä tai äänitetuottaja tai molemmat voivat vaatia kertakaikkista kohtuullista korvausta käyttäjältä. Sopimuspuolet voivat antaa kansallisia säädöksiä, joissa esittäjän ja äänitetuottajan välisen sopimuksen puuttuessa määritellään ne ehdot, joiden mukaan esittäjät ja äänitetuottajat jakavat kertakaikkisen kohtuullisen korvauksen.

--”

14. Kyseisessä 20.12.1996 pidetyssä diplomaattikokouksessa annettiin ”audiovisuaalisia esityksiä koskeva päätöslauselma”, jossa kokoukseen osallistuneet valtuuskunnat ilmaisivat pitävänsä valitettavana, että ”[WPPT] ei koske esittäjien oikeuksia heidän esityksistään tehtyihin audiovisuaalisiin tallenteisiin”, ja kehottivat aloittamaan valmistelut audiovisuaalisia esityksiä koskevan pöytäkirjan hyväksymiseksi viimeistään vuonna 1998. Tällaista pöytäkirjaa ei kuitenkaan koskaan hyväksytty eikä tätä kysymystä ratkaistu WPPT:n soveltamisalalla, vaan siitä määrättiin lopulta erillisellä sopimuksella eli audiovisuaalisista esityksistä 24.6.2012 tehdyllä Pekingin sopimuksella.

C Direktiivi 92/100

15. Direktiivi 92/100 annettiin 19.11.1992 ja korvattiin useisiin sen säännöksiin tehtyjen muutosten jälkeen direktiivillä 2006/115, jolla näin muutettu direktiivi kodifioitiin.

16. Direktiivin 92/100 7 artiklassa (Kappaleen valmistamista koskeva oikeus), sellaisena kuin se alun perin hyväksyttiin, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että yksinoikeus sallia tai kieltää suoraan tai välillisesti tapahtuva kappaleiden valmistaminen on:

- esittäjillä esitystensä tallenteiden osalta,
- äänitetuottajilla äänitteidensä osalta,

--

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu kappaleen valmistamista koskeva oikeus voidaan siirtää tai luovuttaa taikka siihen voidaan antaa sopimukseen perustuva käyttölupa.”

17. Direktiivin 92/100 8 artikla on säilynyt hyväksymisestään alkaen olennaisin osin muuttumattomana, ja se esitetään jäljempänä 20 kohdassa sellaisena kuin se on direktiivissä 2006/115.

D Direktiivi 2001/29

18. Direktiivin 92/100 7 artiklaa muutettiin ja se korvattiin direktiivin 2001/29/EY¹⁰ 2 artiklalla (Kappaleen valmistamista koskeva oikeus). Siinä säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on säädettävä, että yksinoikeus sallia tai kieltää suoraan tai välillisesti, tilapäisesti tai pysyvästi, millä keinolla ja missä muodossa tahansa kokonaan tai osittain tapahtuva kappaleen valmistaminen on:

--

¹⁰ Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa 22.5.2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EYVL 2001, L 167, s. 10; jäljempänä direktiivi 2001/29).

- b) esittäjillä esitystensä tallenteiden osalta;
- c) äänitetuottajilla äänitteidensä osalta;

--”

E Direktiivi 2006/115

19. Direktiivillä 2006/115 kodifioitiin direktiivi 92/100, sellaisena kuin se oli muutettuna, sen jälkeen, kun jälkimmäiseen oli tehty useita muutoksia. Vaikka muun muassa direktiivin 92/100 7 artiklaan, joka poistettiin ja korvattiin direktiivin 2001/29 2 artiklalla, tehtiin muutoksia, 8 artikla on säilynyt olennaisin osin muuttumattomana siitä lähtien, kun se otettiin direktiiviin 92/100.

20. Direktiivin 2006/115 8 artiklassa (Yleisradiointi ja välittäminen yleisölle) säädetään seuraavaa:

”_ _

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä oikeudesta, jolla voidaan varmistaa, että käyttäjä maksaa kohtuullisen kertakorvauksen, jos kaupallisessa tarkoituksessa julkaistua äänitettä tai sen kopiota käytetään vapaasti etenevien radioaaltojen välityksellä tapahtuvaan yleisradiointiin tai mihin tahansa välittämiseen yleisölle, ja varmistaa, että tämä korvaus jaetaan asianomaisten esittäjien ja äänitteiden tuottajien kesken. Esittäjien ja äänitteiden tuottajien välisen sopimuksen puuttuessa jäsenvaltiot voivat määrätä ehdot tämän korvauksen jakamiselle näiden kesken.

--”

F Espanjan lainsäädäntö

21. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan immateriaalioikeuslain kodifikaation (Texto Refundido de la Ley de Propiedad Intelectual) 108 §:n 4 momentti ja 116 §:n 2 momentti ovat sanamuodoltaan samanlaiset. Näistä kahdesta säännöksestä ensimmäinen koskee esittäjien ja toinen äänitetuottajien oikeuksia. Kummankin säännöksen tekstissä, sellaisena kuin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ne esittää, säädetään seuraavaa:

”Jos kaupallisessa tarkoituksessa julkaistua äänitettä tai sen kopiota käytetään mihin tahansa välittämiseen yleisölle, käyttäjien on maksettava kohtuullinen kertakorvaus, joka jaetaan asianomaisten esittäjien ja äänitteiden tuottajien kesken. Jollei korvauksen jakoperusteista ole tehty sopimusta, se jaetaan tasan --.”

22. Saman lain 114 §:n 1 momentissa annetaan seuraava määritelmä:

”Äänitteellä’ tarkoitetaan teoksen esityksen äänestä tai muista äänistä tehtyä tallennetta, joka on tarkoitettu yksinomaan kuultavaksi.”

II Pääasian tosiseikat ja ennakkoratkaisukysymykset

23. Pääasia koskee yhteisvalvontajärjestöjen Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (jäljempänä AGEDI) ja Artistas Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (jäljempänä AIE) Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación S.A. -yhtiötä (jäljempänä Atresmedia) vastaan nostamaa kannetta, jossa vaaditaan, että Atresmedia määrätään maksamaan kantajille korvaus 1.6.2003–31.12.2009 tapahtuneesta kaupallisessa tarkoituksessa julkaistujen äänitteiden (tai niiden

kopioiden) välittämisestä yleisölle¹¹ Atresmedian tarjoamalla televisiokanavilla sekä näiden äänitteiden luvottomasta toisintamisesta niiden välittämiseksi yleisölle.

24. AGEDI ja AIE nostivat 29.7.2010 Atresmediaa vastaan Juzgado de lo Mercantil de Madridissa (kauppatuomioistuin, Madrid, Espanja) (jäljempänä Juzgado Mercantil) kanteen, jossa ne vaativat korvauksen maksamista edellä mainitusta yleisölle välittämisestä ja toisintamisesta. Juzgado Mercantil katsoi, että audiovisuaalisiin teoksiin sisällytettyjen tai niihin synkronoitujen äänitteiden välittämisestä yleisölle ja kyseisten äänitteiden instrumentaalaisesta toisintamisesta ei voida määrätä minkäänlaisia korvauksia. Se katsoi, että jo olemassa olevan äänitteen synkronointi audiovisuaaliseen teokseen maksullisen käyttöluvan nojalla johtaa väistämättä täysin uuden ja itsenäisen jälkiperäisteoksen luomiseen ja että oikeus äänitteen (jota Juzgado Mercantil nimittää ennakkoratkaisupyyntönsä ”teokseksi”) yleisölle välittämisestä ja instrumentaalaisesta toisintamisesta maksettavaan korvaukseen ”raukeaa”, kun äänitteen synkronoinnista suoritetaan maksu. Kyseinen tuomioistuin määräsi Atresmedian korvaamaan muilla perusteilla korvattaviksi vaaditut vahingot.

25. AGEDI ja AIE valittivat Juzgado Mercantilin tuomiosta Audiencia Provincial de Madridiin (alueellinen tuomioistuin, Madrid, Espanja) ja vaativat, että Atresmedia määrätään maksamaan niille korvausta myös audiovisuaalisiin teoksiin sisällytettyjen tai niihin synkronoitujen äänitteiden välittämisestä yleisölle Atresmedian televisiokanavilla. Audiencia Provincial hyväksyi valituksen ja totesi tuomiossaan seuraavaa:

”Äänite ei ole teos. – – [Se] on pelkkä väline, jolle [tietty esitys] on tallennettu. – – Jos siis äänite ei ole teos, sitä ei ole mitenkään mahdollista muuntaa sanan teknis-oikeudellisessa merkityksessä, eikä äänitteestä vastaavasti voi myöskään syntyä jälkiperäisteosta – – On kuitenkin niin, että äänitteelle tallennettujen äänten ominaisuudet ovat objektiivisesti samat ennen synkronointia ja sen jälkeen. Tämä tarkoittaa, että [kuultavaksi tarkoitettua] äänitallennetta, joka jää audiovisuaaliseen teokseen, on väistämättä pidettävä vain kyseisen äänitteen kopiona, koska siihen on ainoastaan jäljennetty synkronoidulle äänitteelle tallennetut äänet. Tämän kopion, samoin kuin itse äänitteen, yleisölle välittäminen synnyttää oikeuden [asiaa koskevissa Espanjan säännöksissä] tarkoitettuun kohtuulliseen korvaukseen.”

26. Tällä perusteella Audiencia Provincial kumosi Juzgado Mercantilin tuomion ja hyväksyi AGEDIn ja AIE:n valituksen kokonaisuudessaan.

27. Atresmedia teki tästä tuomiosta kassaatiovalituksen Tribunal Supremeen. Kassaatiovalitus koskee yksinomaan sitä, merkitseekö audiovisuaalisten teosten välittäminen yleisölle Atresmedian televisiokanavilla sitä, että esittäjille ja äänitetuottajille syntyy oikeus Espanjan säännöksissä, joilla vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohta pantiin täytäntöön, eli immateriaalioikeuslain 108 §:n 4 momentissa ja 116 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kohtuulliseen korvaukseen.

28. Tässä tilanteessa Tribunal Supremo päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Sisältääkö direktiivien 92/100 ja 2006/115 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu kaupallisessa tarkoituksessa julkaistun äänitteen kopion käsite kaupallisessa tarkoituksessa julkaistun äänitteen kopioimisen sellaiseen audiovisuaaliseen tallenteeseen, jolle on tallennettu audiovisuaalinen teos?

¹¹ Ei ole heti selvää, miksi televisiolähetyksiä ei pidetä yleisradiointina vaan yleisölle välittämisenä. Vuokrausdirektiivin 8 artiklassa tarkoitettu yleisradiointi tapahtuu kuitenkin vapaasti etenevien radioaaltojen välityksellä, minkä vuoksi kaapelitelevisiolähetykset jäävät soveltamisan ulkopuolelle. Käytännössä velvollisuus maksaa kohtuullinen kertakorvaus koskee yhtä lailla yleisradiointia kuin yleisölle välittämistäkin.

- 2) Jos edelliseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko televisiolähetystoiminnan harjoittaja, joka käyttää elokuvateoksen tai audiovisuaalisen teoksen tallenteen sisältävää audiovisuaalista tallennetta, jolle tämä kaupallisessa tarkoituksessa julkaistu äänite on kopioitu, mihin tahansa välittämiseen yleisölle, velvollinen maksamaan direktiivien 92/100 ja 2006/115 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kohtuullisen kertakorvauksen?”

29. Kirjallisia huomautuksia ovat esittäneet Atresmedia, AGEDI, AIE, Espanjan hallitus ja Euroopan komissio. Kaikki edellä mainitut osapuolet esittivät suullisia huomautuksia 30.1.2020 pidetyssä istunnossa.

III Asian tarkastelu

A Alustavat huomautukset

30. Käsiteltävässä asiassa esitetyistä kahdesta ennakkoratkaisukysymyksestä ensimmäisessä pyydetään selventämään käsitettä ”kaupallisessa tarkoituksessa julkaistun äänitteen kopio”¹², sellaisena kuin tätä ilmausta käytetään vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohdassa. Ennakkoratkaisupyynnössään kansallinen tuomioistuin liittyy ensimmäisen kysymyksensä nimenomaan audiovisuaalisen teoksen luomishetkellä tapahtuvaan synkronointiprosessiin. Televisiosignaalien lähettäjänä Atresmedia ei osallistu tähän prosessiin.

31. Näin rajattuna kysymys koskee *kappaleen valmistamista*; 8 artiklan 2 kohta liittyy kuitenkin *kohteen* – eli äänitteen tai sen kopion – käyttämistä yleisölle välittämiseen. Unionin tämänhetkisessä lainsäädännössä kappaleen valmistamisesta säädetään direktiivin 2001/29 2 artiklassa (Kappaleen valmistamista koskeva oikeus). Tätä käsitystä ensimmäisestä ennakkoratkaisukysymyksestä tukevat ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen sekä Atresmedian kannasta¹³ että AGEDIn ja AIE:n väitteistä esittämät yhteenvedot.¹⁴

32. Toisessa ennakkoratkaisukysymyksessään, luettuna yhdessä ensimmäisen ennakkoratkaisukysymyksen kanssa, kansallinen tuomioistuin lähinnä tiedustelee, onko televisioyhtiö, joka käyttäjänä välittää yleisölle audiovisuaalista teosta, johon kaupallisessa tarkoituksessa julkaistu äänite tai sen kopio on sisällytetty, velvollinen maksamaan vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kohtuullisen kertakorvauksen. Ennakkoratkaisupyynnössä täsmennetään, että äänitteiden synkronointi tapahtui sen jälkeen, kun siihen oli saatu asianmukainen lupa.¹⁵ Näin ollen ehdotan, että unionin tuomioistuin muotoilee ennakkoratkaisukysymykset uudelleen ja antaa kansalliselle tuomioistuimelle selvennyksen siihen, kattavatko vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut äänitteen ja äänitteen kopion käsitteet myös audiovisuaalisen teoksen, johon kyseinen äänite on – sen jälkeen, kun äänitteen oikeudenhaltijalta on saatu siihen direktiivin 2001/29 2 artiklan c alakohdassa tarkoitettu lupa – sisällytetty, ja siihen, velvoitetaanko jäsenvaltiot vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohdassa säättämään siitä, että käyttäjän on käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa maksettava kohtuullinen kertakorvaus äänitteen oikeudenhaltijalle.

12 Vuokrausdirektiivissä käytetään ilmausta ”äänite tai *sen* kopio” (kursivointi tässä).

13 Ks. ennakkoratkaisupyynnön V osan 3 kohta.

14 Ks. ennakkoratkaisupyynnön V osan 5 kohta. Vaikuttaa siis siltä, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei pyydä selvennystä siihen, onko Atresmedia itse valmistanut kappaleita äänitteistä, vaan siihen, voidaanko sen yleisölle välittämää elokuvaa tai muuta audiovisuaalista sisältöä pitää äänitteiden kopioina. Tämä kysymys koskee elokuvien tai muun audiovisuaalisen sisällön tuottajien toimintaa ja sitä, miten niiden tuottamia teoksia tai ei-teoksia olisi luonnehdittava, eikä televisioyhtiöiden toimintaa näiden teoksien tai ei-teoksien yleisradioimiseksi tai välittämiseksi yleisölle. Huomaatan, ettei kyse varsinaisesti ole siitä, voidaanko erilaisen audiovisuaalisen sisällön levittämistä pitää yleisölle välittämisenä tai onko kyseiset äänitteet julkaistu kaupallisessa tarkoituksessa – tämä vaikuttaa selvältä.

15 Ks. ennakkoratkaisupyynnön I osan 3 kohta, jossa on ote Juzgado Mercantilin tuomiosta (– – olemassa olevan äänitteen synkronointi audiovisuaaliseen teokseen maksullisen käyttöluvan nojalla – –), ja V osan 2 kohta in fine, jossa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kuvailee sille heränneitä tulkintakysymyksiä (– – äänitteen lähioikeuksista maksettiin korvaus silloin, kun käyttäjälle annettiin lupa kopioida tai synkronoida se audiovisuaalisen teokseen).

33. Ennen kuin tarkastelen sitä, miten aiemmin julkaistuja äänitteitä sisältävää audiovisuaalista sisältöä olisi luonnehdittava, selvitän audiovisuaalisen sisällön tuottajan toteuttaman synkronoinnin luonteen.

34. Unionin tuomioistuin totesi tuomiossa Pelham¹⁶, että direktiivin 2001/29 2 artiklan c alakohtaa sovellettaessa äänitteiden tuottajalle mainitussa säännöksessä annettu yksinoikeus kappaleen valmistamiseen äänitteestä mahdollistaa sen, että tuottaja voi vastustaa sitä, että kolmas ottaa hänen äänitteestään – hyvin lyhyenkin – ääninäytteen sisällyttääkseen sen toiseen äänitteeseen, ellei kyseistä näytettä sisällytetä siihen muutetussa ja kuuntelemalla tunnistamattomassa muodossa, nimenomaan siksi, että tällaisen ääninäytteen ottamista (eli sämpläystä) on pidettävä osittaisena kappaleen valmistamisena äänitteestä, josta näyte otetaan. Siltä osin kuin on kyse kappaleen valmistamista koskevasta oikeudesta, josta nykyään säädetään direktiivin 2001/29 2 artiklan c alakohdassa, vakiintuneen oikeuskäytännön pitäisi siten johtaa siihen, että synkronointia (joka käytännössä merkitsee aina äänitteen toistamista tunnistettavassa muodossa) on pidettävä kappaleen valmistamisena.

35. Vaikka tällaista synkronointia onkin pidettävä direktiivin 2001/29 2 artiklan c alakohdassa tarkoitettuna kappaleen valmistamisena ja vaikka se siten edellyttääkin oikeudenhaltijan eli äänitetuottajan suostumusta ja lupaa¹⁷, tästä ei kuitenkaan välttämättä seuraa, että äänitteen sisällyttämistä uuteen laajempaan kokonaisuuteen on pidettävä vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna ”äänitteen kopiona”.

B Vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohdan soveltamisala

1. Direktiivin 92/100 sanamuodon tulkinta – syntyhistoria

36. Direktiivissä 92/100 jätettiin määrittelemättä useitakin siinä käytettyjä keskeisiä käsitteitä. Vuokrauksen, lainauksen ja elokuvan käsitteet katsottiin tarpeelliseksi määritellä,¹⁸ mutta useimpia käsitteitä – kuten kopion tai äänitteen käsitteitä – ei nimenomaisesti määritelty direktiivissä. Direktiiviä 92/100 koskeneen alkuperäisen ehdotuksen¹⁹ perusteluissa täsmennettiin, että direktiivissä käytettyjen käsitteiden tarkkojen määritelmien poisjättäminen oli komission tietoinen päätös ja että tarkoituksena oli varmistaa, että direktiivin käsitteitä tulkitaan yhdenmukaisesti Bernin yleissopimuksen²⁰ ja Rooman yleissopimuksen²¹ kanssa.

16 Tuomio 29.7.2019, Pelham ym. (C-476/17, EU:C:2019:624, 29 kohta ja tuomiolauselman 1 kohta).

17 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tämä suostumus saatiin synkronointien toteutusajankohtana.

18 Määritely direktiivin 92/100 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa ja 2 artiklan 1 kohdassa. Saman direktiivin johdanto-osan 12 perustelukappaleessa todetaan, että ”direktiivissä tarkoitetut vuokrauksen ja lainauksen käsitteet on aiheellista määritellä”.

19 Ehdotus neuvoston direktiiviksi vuokraus- ja lainausoikeuksista sekä tietyistä tekijänoikeuden lähioikeuksista henkisen omaisuuden alalla, KOM(90) 586 lopullinen – SYN 319, 24.1.1991 (jäljempänä alkuperäinen ehdotus).

20 Kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta 9.9.1886 tehty Bernin yleissopimus, sellaisena kuin se on viimeksi tarkistettuna Pariisissa 24.7.1971 ja sellaisena kuin se on muutettuna 28.9.1979.

21 Ks. alkuperäinen ehdotus, toinen osa, I luku, 3 jakso, 6 artiklaa (Kappaleen valmistamista koskeva oikeus) käsittelevä kohta (englanninkielisen tekstin s. 56), jossa, siltä osin kuin on kyse oikeudenhaltijoista ja kyseisen artiklan kohteesta, viitataan 2.1 jaksossa esitettyihin huomautuksiin, joissa todetaan (vuokraus- ja lainausoikeudesta), että ”käytetyillä käsitteillä on perustavanlaatuinen merkitys tekijänoikeuden ja lähioikeuksien alalla, ja useimpien jäsenvaltioiden lainsäädännöissä niiden sisällöt on jo pitkälti yhdenmukaistettu, mikä on tapahtunut välillisesti Bernin yleissopimuksen – ja Rooman yleissopimuksen kautta –. Tässä direktiivissä viitataan Bernin yleissopimukseen ja Rooman yleissopimukseen siltä osin kuin siinä käytettyjä käsitteitä – on tulkittava yhdenmukaisesti kyseisten yleissopimusten kanssa”.

37. Kuten direktiiviä 92/100 koskeneesta muutetusta ehdotuksesta²² ilmenee, alkuperäinen ehdotus koski vain ”aineiston käyttöön liittyviä piratismiin muotoja”, eikä siihen – tekijänoikeutta koskevan vihreän kirjan²³ mukaisesti – sisällynyt samankaltaista lähioikeuksien suojaa kuin se, josta lopulta säädettiin direktiivin 8 artiklassa. Siltä osin kuin oli kyse vuokrausdirektiivin tulevasta 8 artiklasta, muutetussa ehdotuksessa noudatettiin Euroopan parlamentin lausuntoa ja hyväksyttiin parlamentin ehdotus muutetun ehdotuksen 6 a artiklaksi vähäisin sanamuodon muutoksin. Perustelujen mukaan 6 a artiklassa suurelta osin mukailtiin Rooman yleissopimuksen vähimmäissäätöjä ja jätettiin jäsenvaltioille vapaus pitää voimassa tai ottaa käyttöön direktiivissä säädettyä laajempi suoja.²⁴

38. Muutetun ehdotuksen perusteluissa on lyhyt 6 a artiklan 2 kohtaa (josta tuli vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohta) koskeva osa, jossa todetaan, että säännös ”on lähtökohtaisesti jo pantu täytäntöön useimpien jäsenvaltioiden lainsäädännöissä; se on vähimmäissäätö”. Perusteluissa ei mainita yhtään esimerkkiä näistä jäsenvaltioiden lainsäädännöistä, eikä alkuperäiseen ehdotukseen, vaikka siinä tarkasteltiin seikkaperäisesti jäsenvaltioiden senaikaista oikeustilannetta sekä tekijänoikeuden että lähioikeuksien alalla, sisällynyt 8 artiklan kanssa samankaltaista säännöstä, eikä siinä nähtävästi myöskään tarkasteltu jäsenvaltioiden lainsäädännöissä olevia vastaavia säännöksiä. Koska lähioikeuksia koskeva lainsäädäntö oli siihen aikaan yleisesti melko kehittymätöntä sekä kansainvälisesti että jäsenvaltioissa, vaikuttaa epätodennäköiseltä, että useimpien jäsenvaltioiden lainsäädännöissä olisi vuonna 1992 säädetty audiovisuaalisten teosten yleisölle välittämistä koskevista taloudellisista oikeuksista sellaisille äänitetuottajille ja esittäjille, joiden tallenteita oli sisällytetty tällaisiin audiovisuaalisiin teoksiin, kuten AGEDI ja AIE väittävät. Yhtä epätodennäköiseltä vaikuttaa, että komission tarkoituksena olisi ollut luoda tällaisia oikeuksia, kun se laati uutta säännöstä parlamentin lausunnon perusteella.

39. Muutetun ehdotuksen 6 a artiklan 2 kohta otettiin lopulta direktiiviin 92/100 sen 8 artiklan 2 kohtana vain vähäisin ja hyvin merkityksettömin sanamuodon muutoksin. Kyseisen säännöksen syntyhistoria osoittaa näin ollen selvästi, että 8 artiklan 2 kohdassa annetun suojan ulottuvuudella ei ollut tarkoitus radikaalisti laajentaa siihen aikaan suurimmassa osassa jäsenvaltioita jo voimassa ollutta suojaa. Alkuperäisen ehdotuksen johdanto-osan kymmenennessä perustelukappaleessa oleva viittaus ja sen perusteluissa esitetyt nimenomaiset viittaukset sekä muutetun ehdotuksen perusteluissa 6 a artiklasta esitetyt huomautukset vahvistavat, että 8 artiklan 2 kohdassa käytettyjä käsitteitä on tulkittava Rooman yleissopimuksessa määriteltyjen samanlaisten käsitteiden valossa.

2. Rooman yleissopimus

40. Rooman yleissopimuksen 12 artiklassa, joka liittyy äänitteiden toissijaiseksi kutsuttuun käyttöön, määrätään seuraavaa: ”Jos kaupallisessa tarkoituksessa julkaistua äänitettä tai sen monistetta [ts. kopiota] käytetään välittömästi radiolähetykseen tai julkiseen toisintamiseen, tulee käyttäjän maksaa kertakaikkinen, kohtuullinen korvaus esittäville taiteilijoille tai äänitteiden valmistajille taikka molemmille.”

41. Vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohdan sanamuoto pohjautui tähän sopimusmääräykseen. Vaikka vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohta joiltakin osin eroaa Rooman yleissopimuksen 12 artiklasta (direktiivissä ei nimittäin sallita samankaltaisten varaumien tekemistä kuin Rooman yleissopimuksen 16 artiklan 1 kappaleen a kohdassa, siinä edellytetään kohtuullisen kertakorvauksen säätämistä sekä

²² Ks. komission muutettu ehdotus neuvoston direktiiviksi vuokraus- ja lainausoikeuksista sekä tietyistä tekijänoikeuden lähioikeuksista henkisen omaisuuden alalla, KOM(92) 159 lopullinen – SYN 319, 30.4.1992 (jäljempänä muutettu ehdotus), perustelut, s. 12 ja sitä seuraavat sivut, jotka koskevat muutetun ehdotuksen 6 a artiklaa.

²³ Vihreä kirja tekijänoikeuksista ja teknologian haasteesta – Välittömiä toimia vaativat tekijänoikeuskysymykset, KOM(88) 172 lopullinen, 7.6.1988.

²⁴ Ks. muutetun ehdotuksen selitykset, s. 12, 6 a artiklaa käsittelevä osa.

äänitetuottajille että esittäjille,²⁵ ja se kattaa sekä suoran että välillisen käytön), kyseisen säännöksen käsiteltävän asian kannalta merkityksellisen osan ("kaupallisessa tarkoituksessa julkaistu äänite tai sen kopio") sanamuoto on direktiivissä samanlainen kuin yleissopimuksessa. Rooman yleissopimuksen 12 artikla muodosti myöhemmin perustan WPPT:n 15 artiklalle, jota tarkastellaan jäljempänä WPPT:tä käsittelevässä 3 osassa.

42. Rooman yleissopimuksessa (ja siten oletettavasti myös direktiivissä 92/100) äänitteen käsitteellä, sellaisena kuin se määritellään kyseisen yleissopimuksen 3 artiklan b kohdassa, tarkoitetaan "yksinomaan kuultavaksi tarkoitettua, esityksen äänestä tai muista äänistä tehtyä tallennusta". Rooman yleissopimuksen ja esitys- ja äänitesopimuksen tulkintaohjeessa²⁶ todetaan nimenomaisesti, että "tallennuksen on oltava tarkoitettu yksinomaan kuultavaksi[, jotta sitä voitaisiin pitää äänitteenä]. Kuvista tehdyt tallennukset (esim. elokuvat) tai kuvista ja äänistä tehdyt tallennukset (esim. televisio-ohjelmat) jäävät – – tämän käsitteen ulkopuolelle".

43. Tämän määritelmän perusteella minkäänlaiset audiovisuaaliset tallenteet eivät kuulu äänitteen käsitteeseen, sellaisena kuin sitä käytetään Rooman yleissopimuksen 12 artiklassa, eivätkä otaksuttavasti myöskään äänitteen käsitteeseen, sellaisena kuin sitä käytetään direktiivin 92/100 8 artiklan 2 kohdassa. Tästä seuraa, että tämän tulkinnan mukaan Rooman yleissopimuksen 12 artiklassa sen paremmin kuin direktiivin 92/100 8 artiklan 2 kohdassakaan ei edellytetä, että audiovisuaalisen tallennuksen yleisölle välittämisestä maksetaan kohtuullinen kertakorvaus, ellei kyseinen tallennus ole kaupallisessa tarkoituksessa julkaistun "äänitteen kopio".

44. Rooman yleissopimuksen 3 artiklan e kohdan mukaan "monistamisella" tarkoitetaan "yhden tai useamman kappaleen valmistamista tallenteesta". Vuonna 1961 tehdyn Rooman yleissopimuksen yhteydessä tallenteesta valmistettu kappale (ts. kopio) miellettiin senaikaisen teknisen kehityksen mukaisesti aineelliseksi esineeksi.²⁷ Vaikka Rooman yleissopimuksen mukaan kappaleen ei välttämättä tarvitse olla täydellinen jäljennös koko siitä aineistosta, josta se valmistetaan, sellainen tulkinta, jolla äänitteen kopion käsite laajennettaisiin tarkoittamaan jotakin sellaista, joka ei itsessään ole äänite, olisi ristiriidassa paitsi yleissopimuksen rakenteen ja systematiikan myös kappaleen valmistamisen ja kopion käsitteiden tavanomaisen merkityksen kanssa.

45. Mielestäni vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohdan tulkinta Rooman yleissopimuksen määräysten valossa tukee näin ollen vahvasti sitä päätelmää, että 8 artiklan 2 kohdassa ei edellytetä, että jäsenvaltiot säätävät oikeudesta kohtuulliseen korvaukseen sellaisen audiovisuaalisen teoksen yleisölle välittämisestä, johon on sisällytetty kaupallisessa tarkoituksessa julkaistu äänite (tai sen osia).

3. WPPT

46. Euroopan yhteisö allekirjoitti WPPT:n 20.12.1996, ja se hyväksyttiin neuvoston päätöksellä 2000/278. Unioni ratifioi sen 14.12.2009, ja se tuli unionin osalta voimaan 14.3.2010.

25 Ks. myös äskettäin esittämäni ratkaisuehdotus Recorded Artists Actors Performers (C-265/19, EU:C:2020:512), joka koskee erityisesti unionin yksinomaista toimivaltaa ja jäsenvaltioiden toimivaltaa määrittää, minkä kolmansien maiden esittäjät ovat oikeutettuja kohtuulliseen korvaukseen.

26 *Guide to the Rome Convention and to the Phonograms Convention*, Maailman henkisen omaisuuden järjestön (WIPO) vuonna 1981 julkaisema tulkintaohje. Ks. 3 artiklan b kohdan selitys, 3.7 kohta (s. 22). Ks. myös 3 artiklan e kohdan selitys, jonka 3.15 kohdassa (s. 24) korostetaan, että "äänite" on yksinomaan äänistä tehty tallennus, joka on tarkoitettu kuultavaksi, kun taas "tallennus" voi olla joko visuaalinen tai audiovisuaalinen, ja että "Rooman yleissopimuksella suojataan ainoastaan äänitteitä, jotka muodostuvat yksinomaan äänistä".

27 Tämä ilmenee myös vuonna 1981 julkaistusta Rooman yleissopimuksen ja esitys- ja äänitesopimuksen tulkintaohjeesta, jonka 10 artiklaa koskevissa selityksissä (Äänitetuottajien oikeus kappaleiden valmistamiseen) muistutetaan siitä diplomaattikokouksessa muotoutuneesta tulkinnasta, että "suoraan" tapahtuvalla kappaleen valmistamisella äänitteestä tarkoitettiin kappaleen valmistamista matriisilla ja että "välillisellä" kappaleen valmistamisella tarkoitettiin matriisilla valmistetun äänilevyn käyttämisestä tai kyseisen äänitteen sisältävän radio- tai televisio-ohjelman tallentamista.

47. Unionin tuomioistuin on jo aiemminkin käsitellyt kysymystä siitä, sovelletaanko WPPT:tä unionin oikeusjärjestyksessä. Se totesi tuomiossa SCF²⁸, että WPPT ”sitetään unionia ja jäsenvaltioita”, koska unioni on allekirjoittanut sen ja hyväksynyt sen neuvoston päätöksellä 2000/278. Näin ollen WPPT:n määräykset ovat unionin oikeusjärjestyksen erottamaton osa, ja ne ovat siinä sovellettavissa.²⁹

48. WPPT:n 1 artiklan 1 kappaleen mukaan mikään kyseisessä sopimuksessa ei vähennä velvoitteita, joita sopimuspuolilla on toisiaan kohtaan Rooman yleissopimuksen perusteella. Tuomiossa SCF unionin tuomioistuin totesi tällä perusteella, että vaikka unioni ei olekaan Rooman yleissopimuksen sopimuspuoli, sillä on kuitenkin ”velvollisuus olla rajoittamatta jäsenvaltioille kyseisen yleissopimuksen nojalla kuuluvia velvoitteita”, ja että Rooman yleissopimuksella on näin ollen välillisiä oikeusvaikutuksia unionissa.³⁰ Unionin tuomioistuin ei kuitenkaan kyseisessä tuomiossaan viittannut sanallakaan siihen, miten Rooman yleissopimus vaikuttaa vuokrausdirektiivin soveltamisalaan ja sisältöön sitä kautta, että direktiivissä käytetään käsitteitä, jotka tosiasiallisesti määrittävät viittaamalla kyseiseen yleissopimukseen, kuten direktiivin syntyhistorian tarkastelun yhteydessä edellä tämän ratkaisuehdotuksen 36 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa esitin.

49. WPPT:n 2 artiklassa esitetään useiden keskeisten käsitteiden määritelmät. Sen mukaan ”äänitteellä” tarkoitetaan ”esityksen äänistä tai muista äänistä tai ääniä edustavista merkeistä tehtyä tallennetta, joka on muussa muodossa kuin elokuvateokseen tai muuhun audiovisuaaliseen teokseen sisältyvä tallenteena”. Tämä määritelmä perustuu Rooman yleissopimuksessa määriteltyyn äänitteen käsitteeseen ja laajentaa sitä kahdellakin tavalla. Musiikkitekniikan kehityksen seurauksena WPPT:n määritelmä kattaa myös ”ääniä edustavat merkit”, esimerkiksi keinotekoisista äänistä, kuten syntetisaattorin äänistä, tehdyt tallenteet, joita ei ole koskaan tuotettu todellisina ääniä ennen tallennuksen tekemistä.

50. Lisäksi WPPT:ssä tarkoitettu äänitteen määritelmä kattaa myös sellaiset äänistä tai ääniä edustavista merkeistä tehdyt tallenteet, jotka on sisällytetty audiovisuaaliseen tallenteeseen, jota ei tekijänoikeuslainsäädännössä pidetä ”teoksena”. Tämä on olennainen muutos.

51. WPPT:n 2 artiklan b kohtaa koskevassa julkilausumassa todetaan edelleen, että ”äänitteen määritelmä [ei] viittaa siihen, että äänitteiden³¹ sisällyttäminen elokuvateoksiin tai muihin audiovisuaalisiin teoksiin millään tavalla vaikuttaisi äänitteisiin kohdistuviin oikeuksiin”.

52. AGEDI ja AIE väittävät, että kyseinen julkilausuma on ymmärrettävä siten, että oikeudenhaltijan oikeuksia äänitteeseen sovelletaan vielä senkin jälkeen, kun äänite on sisällytetty audiovisuaaliseen teokseen, ikään kuin (myös) audiovisuaalinen teos olisi äänite. Tämä väite ja tällainen julkilausuman tulkinta eivät mielestäni ole oikeita.

53. WPPT:n 2 artiklan b kohdan ja 15 artiklan systematiikka ja rakenne sen paremmin kuin ne neuvottelutkaan, joissa kyseiset määräykset saivat lopullisen muotonsa, eivät tue tätä tulkintaa eivätkä sellaista järjenvastaista käsitystä, että äänitettä, joka on osa audiovisuaalista teosta, olisi samanaikaisesti pidettävä äänitteenä siinä muodossa kuin se on sisällytettyä kyseiseen teokseen.

28 Tuomio 15.5.2012, SCF Consorzio Fonografici (C-135/10, EU:C:2012:140, 38 kohta).

29 Idem, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

30 Idem, 50 kohta.

31 Julkilausuman englanninkielisessä tekstissä käytetty ilmaus ”their” näyttäisi kieliopillisesti viittaavan ääniteoikeuksiin. Tämä ei selvästikään voi pitää paikkaansa – ilmauksen ”their” on tulkittava viittaavan äänitteisiin eikä oikeuksiin. Ks. vastaavasti Reinbothe, J. ja von Lewinski, S., *The WIPO Treaties 1996 – The WIPO Copyright Treaty and The WIPO Performances and Phonograms Treaty – Commentary and Legal Analysis*, 36 kohta, s. 259. Tämä tulkinta saa tukea julkilausuman yhtä todistusvoimaisesta ranskankielisestä tekstistä, jossa todetaan merkityksellisiltä osin seuraavaa: ”la definition du phonogramme – n’implique pas que l’incorporation dans une œuvre cinématographique ou une autre œuvre audiovisuelle ait une quelconque incidence sur les droits sur le phonogramme”, mistä ymmärretään, että sisällyttäminen viittaa äänitteeseen eikä oikeuksiin.

54. Kuten WIPO:n laatimasta tulkinta-asiakirjasta *Guide to the Copyright and Related Rights Treaties Administered by WIPO*³², joka ei ole oikeudellisesti sitova mutta auttaa unionin tuomioistuinta yleissopimuksen tulkinnassa,³³ käy ilmi, 2 artiklan b kohtaa koskevalla julkilausumalla oli tarkoitus vahvistaa, että äänitteitä voidaan käyttää audiovisuaalisissa teoksissa ainoastaan asianmukaisten sopimusjärjestelyjen perusteella ja ottaen asianmukaisesti huomioon äänitetuottajien oikeudet ja että jos äänitettä jälleen käytetään audiovisuaalisesta teoksesta riippumattomasti, sitä on (jälleen) pidettävä äänitteenä, mikä tarkoittaa, että audiovisuaaliseen teokseen sisällytettynä äänite menettää luonteensa äänitteenä niin kauaksi aikaa kuin se on osa tätä audiovisuaalista kokonaisuutta (ja että se julkilausuman mukaisesti palautuu äänitteeksi, kun se jälleen erotetaan tästä audiovisuaalisesta kokonaisuudesta).³⁴ Viittaa myös diplomaattikokouksen I valmistelukomiteassa käytyihin keskusteluihin, joissa selvennettiin, että elokuvan ääniraitoja olisi pidettävä äänitteinä silloin, kun ne julkaistaan äänitallenteina.³⁵

55. Tämä näkemys saa tukea myös oikeuskirjallisuudesta. Ks. esim. *The WIPO Treaties 1996*, s. 258, WPPT:n 2 artiklaa käsittelevä nro 35, ensimmäinen ja toinen osa, joissa selitetään seuraavaa: ”[Ääniraita] jää [äänitteen] määritelmän ulkopuolelle vain, jos se julkaistaan yhdessä kuvaraidan kanssa tai jos se on muutoin liitetty kuvaraitaan. – – [Merkitystä] ei ole sillä, oliko ääniraitaa alun perin tarkoitus käyttää – – äänitteenä – –. Sama pätee tallennusajankohtaan: merkitystä ei ole sillä, onko elokuvan ääniraita otettu jo olemassa olevasta tallenteesta vai onko se tallennettu samanaikaisesti kuvien kanssa – –. Olennaista on, miten ääniraitaa käytetään – erottamattomana osana audiovisuaalista teosta vai erikseen pelkkänä äänistä tehtynä tallennuksena.

Jos olemassa oleva äänistä tai ääniä edustavista merkeistä tehty tallenne myöhemmin sisällytetään audiovisuaaliseen teokseen, sen luonne ei muutu, vaan se pysyy edelleen äänitteenä; voitaisiin katsoa, että sen luonne äänitteenä vain asetetaan syrjään teokseen sisällyttämisen ajaksi.”

56. Oikeuskirjallisuudessa on esiintynyt myös muita näkemyksiä. Katso samoilta tekijöiltä *The WIPO Treaties on Copyright*³⁶, s. 272, 8.2.41 ja 8.2.42 kohta, joissa tarkastellaan sitä, pitäisikö olemassa olevien äänitteiden säilyttää tämä luonteensa silloinkin, kun ne on sisällytetty audiovisuaaliseen teokseen, ja s. 489, 9.2.8 ja 9.2.9 kohta, joissa kuvaillaan eri sopimusvaltioiden WPPT:n 2 artiklan c kohdasta esittämiä eriäviä tulkintoja, jotka tuotiin esiin vuoden 2000 diplomaattikokouksessa neuvotteluissa, jotka johtivat lopulta Pekingin yleissopimuksen tekemiseen.³⁷

57. Myös vuoden 1996 diplomaattikokouksessa 20.12.1996 tehty audiovisuaalisia esityksiä koskeva päätöslauselma, jossa valtuuskunnat ilmaisivat pitävänsä valitettavana sitä, ”että [WPPT] ei kata esittäjien oikeuksia esitystensä audiovisuaalisiin tallennuksiin”, tukee näkemystä siitä, että WPPT:n 15 artiklassa ei määrätä oikeudesta kohtuulliseen kertakorvaukseen sellaisen audiovisuaalisen teoksen yleisölle välittämisestä, joihin on sisällytetty jo olemassa oleva äänite.

32 *Guide to the Copyright and Related Rights Treaties Administered by WIPO and Glossary of Copyright and Related Rights Terms*, WIPO Publication No. 891(E).

33 Ks. vastaavasti WIPO:n osalta *Guide to the Berne Convention* (Geneve, 1978), tuomio 7.12.2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, 41 kohta) ja julkisasiamies Kokottin ratkaisuehdotus Football Association Premier League ym. (C-403/08 ja C-429/08, EU:C:2011:43, 122 kohta).

34 *Guide to the Copyright and Related Rights Treaties Administered by WIPO*, s. 235, PPT-2.8.

35 Ks. *Records of the Diplomatic Conference of Certain Copyright and Neighbouring Rights Questions*, Geneve 1996, s. 691, 400 ja 402 kohta.

36 Reinbothe, J. ja von Lewinski, S., *The WIPO Treaties on Copyright – A Commentary on the WCT, the WPPT, and the BTAP*, 2. painos.

37 Ks. tässä ratkaisuehdotuksessa esitetyn kanssa yhtenevistä näkemyksistä Australian näkemykset, sellaisina kuin ne ilmenevät yhteenvetopöytäkirjan MC I 2000 319 kohdasta; ks. esim. Euroopan yhteisön näkemykset, joissa puolustetaan tiettyä tulkinnanvapautta (pöytäkirjan 97 kohta), ja tässä ratkaisuehdotuksessa esitetystä poikkeavista käsityksistä Yhdysvaltojen ja Japanin näkemykset (pöytäkirjan 95 ja 96 kohta).

58. Näin ollen sellainen WPPT:n määräysten valossa tehty vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohdan tulkinta, jossa tämän direktiivin säännöksiä pyritään tulkitsemaan yhdenmukaisesti kyseisen sopimuksen määräysten kanssa, tukee mielestäni vahvasti sitä päätelmää, että 8 artiklan 2 kohdassa ei edellytetä, että jäsenvaltiot säätävät oikeudesta kohtuulliseen korvaukseen sellaisen audiovisuaalisen teoksen yleisölle välittämistä, jonka ääniraidalle on synkronoitu kaupallisessa tarkoituksessa julkaistu äänite (tai sen osia).

4. *Tuomio Re:Sound v. Motion Picture Theatre Associations of Canada*

59. Asiassa *Re:Sound v. Motion Picture Theatre Associations of Canada*³⁸ Supreme Court of Canada (ylin tuomioistuin, Kanada) joutui tulkitsemaan Kanadan oikeussääntöjä, jotka annettiin Kanadan Rooman yleissopimuksen 12 artiklan mukaisten velvoitteiden täyttämiseksi. Vaikka kyseisen Kanadan lainsäädännön terminologia jossain määrin eroaakin Rooman yleissopimuksessa ja vuokrausdirektiivissä käytetystä terminologiasta, kanadalaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetut oikeuskysymykset muistuttavat läheisesti unionin tuomioistuimen ratkaistaviksi nyt käsiteltävässä asiassa saatettuja kysymyksiä.

60. Kanadan lainsäädännön mukaan ”äänitallenteella” tarkoitetaan äänistä tehtyä tallennetta, lukuun ottamatta kuitenkaan ”minkäänlaisia elokuvateoksen ääniraitoja, jos ne on liitetty kyseiseen elokuvateokseen”. On huomattava, että tämä määritelmä näyttää olevan lähempänä WPPT:ssä kuin Rooman yleissopimuksessa kyseisestä käsitteestä annettua määritelmää siltä osin kuin ääniraitoja koskevaa poikkeusta sovelletaan ainoastaan ”elokuvateoksiin” liitettyihin äänitallenteisiin.

61. Kanadan Supreme Court katsoi yksimielisesti, että tämä äänitallenteen määritelmä tarkoitti, että oikeutta kohtuulliseen korvaukseen ei synny, jos ääniraita on liitetty elokuvaan, mutta että tällainen korvaus oli maksettava, jos ääniraitaa ”esitettiin erillään elokuvasta tai [televisio-]ohjelmasta”, ja että tämä tulkinta oli Rooman yleissopimuksen 3 artiklassa olevan äänitteen määritelmän mukainen, koska Kanadan säätämässä ääniraitoja koskevassa poikkeuksessa ei säädetty ”yksinomaan kuultavaksi tarkoitettujen tallenteiden” poissulkemisesta.³⁹

62. Kyseisen oikeustapauksen tarkastelusta on apua, vaikka se ei millään tavoin sidokaan unionin tuomioistuinta käsiteltävässä asiassa.

5. *Direktiivin 2001/29 2 artiklan c alakohdassa tarkoitettun kappaleen valmistamisen käsitteen ja vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun kopion käsitteen vertailu*

63. Vaikuttaisi loogisesti ja kielellisesti johdonmukaiselta, että kappaleenvalmistuksen tulosta pidettäisiin ”kopiona” siitä aineistosta, josta kappale valmistetaan.

64. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kuvaamaan synkronointiprosessiin sisältyy kuitenkin paljon muutakin kuin pelkkä kappaleen valmistaminen äänitteestä. Kyseisessä prosessissa on tuotettava audiovisuaalisen teoksen koko visuaalinen puoli – mikä oletettavasti tapahtuu yleensä ensimmäiseksi –, minkä jälkeen ääniraita, johon äänite (tai sen osia) sisältyy, on sovittava tähän visuaaliseen puoleen.

38 [2012] 2 SCR 376.

39 *Idem*, 35, 36, 49, 50 ja 52 kohta. Tästä eriävistä ratkaisuista ks. High Court of Australian (ylin tuomioistuin, Australia) tuomio *Phonographic Performance Co. of Australia Ltd. v. Federation of Australian Commercial Television Stations*, [1998] HCA 39, jonka Kanadan Supreme Court katsoi asiaa koskevien oikeussääntöjen erojen perusteella poikkeavan sen käsiteltävänä olleesta asiasta. Australialainen asia ratkaistiin kolmen tuomarin enemmistöllä kahden tuomarinn ollessa eri mieltä. Muistutan, että australialaisessa tuomiossa ei viitata lainkaan lähioikeuksiin, jotka ovat Rooman yleissopimuksen 12 artiklan kohteena.

Ääniraitaan voidaan sisällyttää puhetta ja muita tallennettuja musiikillisia tai ei-musiikillisia ääniosia. Näiden audiovisuaalisen tuotteen muiden osien on oltava luonteeltaan riittävän omaperäisiä, jotta niistä yhdistelty lopputulos saisi tekijänoikeuslainsäädännössä tarkoitettun audiovisuaalisen ”teoksen” aseman ja jotta äänitteen käsite, sellaisena kuin se määritellään WPPT:ssä, ei kattaisi sitä.⁴⁰

65. Koska vuokrausdirektiivissä ja direktiivissä 2001/29 ei anneta ilmaukselle ”kaupallisessa tarkoituksessa julkaistu äänite tai sen kopio” eikä tähän sisältyville äänitteen ja kopion käsitteille minkäänlaisia määritelmiä, näiden käsitteiden ja tämän ilmauksen merkitys ja ulottuvuus on määritettävä sen tavanomaisen merkityksen mukaan, joka niillä on yleiskielessä, ottamalla samalla huomioon asiayhteys, jossa niitä käytetään.⁴¹ Näin on tehtävä, koska sekä unionin oikeuden yhtenäisen soveltamisen periaate että yhdenvertaisuusperiaate edellyttävät, että unionin oikeuden sellaisen säännöksen sanamuotoa, joka ei sisällä nimenomaista viittausta jäsenvaltioiden oikeuteen säännöksen sisällön ja soveltamisalan määrittämiseksi, on tavallisesti tulkittava koko yhteisössä itsenäisesti ja yhtenäisesti.⁴²

66. Aloittaakseni asiayhteydestä, jossa edellä mainittua ilmausta ja edellä mainittuja käsitteitä käytetään, kopion (englanniksi ”reproduction”) käsite esiintyy vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohdassa ja kappaleen valmistamisen (englanniksi ”reproduction”) käsite direktiivin 92/100 7 artiklassa, joka otettiin myöhemmin osaksi direktiivin 2001/29 3 artiklaa.

67. Kuten unionin tuomioistuin on toistuvasti todennut, kun otetaan huomioon unionin oikeusjärjestyksen yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta koskevat vaatimukset, direktiiveissä 2001/29 ja 2006/115 käytetyillä käsitteillä on oltava sama merkitys, ellei unionin lainsäätäjät ole täsmällisessä lainsäädäntöyhteydessä ilmaissut toisenlaista tahtoa.⁴³

68. Tässä yhteydessä on otettava huomioon, että yhtäältä oikeudet, joita suojataan unionin oikeuden säännöksillä (ja niitä vastaavilla kansainvälisen oikeuden säännöillä), joissa esittäjille ja tuottajille annetaan yksinomainen (vaikkakin siirrettävissä oleva) oikeus sallia tai kieltää tietty käyttö, kuten tuottajille oikeus sallia tai kieltää kappaleiden valmistaminen äänitteistään, ja toisaalta oikeudet kohtuullisen korvauksen saamiseen vuokrauksesta tai lainauksesta taikka yleisradioinnista tai yleisölle välittämisestä, jotka ovat lähinnä taloudellisia oikeuksia, ovat tarkoitukseltaan ja luonteeltaan erilaisia.⁴⁴

69. Ensin mainittujen oikeuksien tarkoituksena on tarjota esittäjille ja äänitetuottajille keino valvoa panostensa tulosten tiettyjä käyttömuotoja, jotta he voisivat neuvotella tästä käytöstä perittävistä korvauksista, kun taas jälkimmäisillä oikeuksilla on tarkoitus varmistaa, että esittäjät ja tuottajat saavat korvauksen esityksensä tai investointiensä sellaisesta käytöstä, jota he eivät pysty valvomaan.

70. Direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa ja vuokrausdirektiivin 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua yleisölle välittämisen käsitteestä unionin tuomioistuin on toistuvasti todennut, että näillä säännöksillä pyritään toisistaan osittain eroaviin tavoitteisiin, koska 3 artiklassa tekijöille myönnetään luonteeltaan ehkäisevä oikeus.⁴⁵ Sama logiikka pätee direktiivin 2001/29 2 artiklaan; tälläkin säännöksellä myönnetään tekijöille ehkäisevä oikeus eli oikeus sallia tai kieltää kappaleen valmistaminen teoksistaan.

40 Istunnossa käyttämässään puheenvuorossa komissio mainitsi YouTube-videot, joissa äänitteeseen on liitetty kuva CD-levyn kannesta, esimerkkinä sellaisista audiovisuaalisista sisällöistä, joita ei vielä voida pitää tekijänoikeuslainsäädännössä tarkoitettuina teoksina ja jotka siten ovat WPPT:ssä tarkoitettuja äänitteitä. Olen samaa mieltä tästä näkemyksestä.

41 Ks. tuomio 29.7.2019, Pelham ym. (C-476/17, EU:C:2019:624, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

42 Ks. tuomio 6.2.2003, SENA (C-245/00, EU:C:2003:68, 23 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

43 Ks. tuomio 31.5.2016, Reha Training (C-117/15, EU:C:2016:379, 28 kohta) ja tuomio 4.10.2011, Football Association Premier League ym. (C-403/08 ja C-429/08, EU:C:2011:631, 188 kohta).

44 Korvaus- ja yksinoikeuden vertailusta WPPT:n 15 artiklan asiayhteydessä ks. Reinbothe, J. ja von Lewinski, S., *The WIPO Treaties on Copyright – A Commentary on the WCT, the WPPT, and the BTAP*, 2. painos, s. 394, 8.15.17 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

45 Tuomio 15.3.2012, SCF Consorzio Fonografici (C-135/10, EU:C:2012:140, 74 ja 75 kohta) ja tuomio 31.5.2016, Reha Training (C-117/15, EU:C:2016:379, 29 ja 30 kohta).

71. Englanninkielisen ilmauksen ”reproduction” voidaan tulkita tarkoittavan joko prosessia, jossa tietyistä esineistä valmistetaan kappale, tai tämän prosessin lopputulosta. Direktiivin 2001/29 2 artiklan c alakohdassa kielletään luvaton *kappaleen valmistaminen*, kun taas 8 artiklan 2 kohdassa säädetään korvauksen maksamisesta tietyistä valmistetun kappaleen eli äänitteen kopion käyttömuodoista, toisin sanoen tietyn esineen käytöstä. Nämä ovat saman englanninkielisen ilmauksen kaksi eri merkitystä.

72. Tältä osin käsiteltävä asia eroaa tuomiossa *Reha Training*⁴⁶ tarkastellusta tilanteesta, sillä kyseisen tuomion 31 ja 32 kohdassa unionin tuomioistuin ei nähnyt mitään perustetta katsoa, että unionin lainsäätäjät olisi halunnut antaa yleisölle välittämisen käsitteelle eri merkityksen direktiivin 2001/29 ja direktiivin 2006/115 asiayhteydessä ja silloin, kun direktiiveissä säädettyjen oikeuksien perustana oleva tapahtuma on sama (ja kyseinen käsite oli osa tätä tapahtumaa).

73. Siitä tavanomaisesta merkityksestä, joka ilmauksella ”kopio” on yleiskielessä, on puolestaan todettava, että tuskin kukaan tavallisesti ajattelisi, että audiovisuaalinen teos on sen ääniraidalla (tai tämän osana) käytetyn äänitteen ”kopio”. Ainakaan itse en – eikä uskoakseni kukaan muukaan – pitäisi esimerkiksi *Kuolema Venetsiassa* -elokuva⁴⁷ Mahlerin viidennestä sinfoniasta tai muista kyseisen elokuvan ääniraidalle sisällytetyistä musiikkikappaleista (tai niiden osista) tehtyjen tallenteiden kopiona⁴⁸ taikka *Miehuuskoe*-elokuva⁴⁹ Simon & Garfunkelin *Sound of Silence* -musiikkikappaleen kopiona siinä tavanomaisessa merkityksessä, joka tällä ilmauksella on yleiskielessä.

74. Jo olemassa olevan musiikkikappaleen tallenteen kopioimista elokuvan ääniraidalle voidaan pitää *kappaleen valmistamisena* kyseisestä tallenteesta, koska niinhän siinä juuri tehdään. Musiikkikappale kopioidaan ja sisällytetään osaksi audiovisuaalisen teoksen kokonaisuutta. Kuten edellä tämän ratkaisuehdotuksen 33–35 kohdassa todettiin, vaikuttaa selvältä, että tällaisesta kappaleen valmistamisesta – siinä merkityksessä, joka tällä ilmauksella on kappaleen valmistamista koskevaa oikeutta sovellettaessa – on kyse silloin, kun äänite synkronoidaan.

75. Se, että jo olemassa olevan tallenteen synkronointi merkitsee kappaleen valmistamista kyseisestä äänitteestä, ei kuitenkaan tee synkronoinnin tuloksena olevasta audiovisuaalisesta teoksesta (jonka selvästi vähäisempi ja merkityksettömämpi osa musiikkikappale oletettavasti on) kyseisen musiikkikappaleen kopiota. Tämä tuskin vastaisi sitä tavanomaista merkitystä, joka tällä ilmauksella on yleiskielessä.

76. Tuomiossa *Pelham* unionin tuomioistuin joutui tulkitsemaan vuokrausdirektiivin 9 artiklassa tarkoitettua levitysoikeutta. Kyseisessä säännöksessä muun muassa säädetään, että äänitetuottajilla on yksinoikeus saattaa äänitteensä, mukaan lukien niiden kopiot, myymällä tai muilla tavoin yleisön saataville. Unionin tuomioistuimen oli ratkaistava kysymys siitä, oliko äänite, joka sisälsi toisesta äänitteestä (ilman ääninäytteen oikeudenhaltijoiden suostumusta) siirrettyjä pieniä ääninäytteitä, vuokrausdirektiivin 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toisen äänitteen kopio. Unionin tuomioistuin vastasi tähän kysymykseen kieltävästi. Se perusteli tätä – osittain äänitetuottajille annettun levitysoikeuden tarkoituksen (joka on tarjota tuottajille heidän immateriaalioikeuksiensa asianmukaisen oikeudellisen suojan avulla mahdollisuus saada tuottoa äänitteiden tuottamiseksi tekemilleen investoinneille sekä vastustaa piratismia) perusteella ja osittain Geneven yleissopimuksen⁵⁰ 1 artiklan c kohdan vastaavan (vaikkakin sanamuodoltaan erilaisen) määräyksen perusteella – sillä, että äänite, joka sisältää toisesta äänitteestä siirrettyjä musiikkinäytteitä, ei ole kyseisessä säännöksessä tarkoitettu toisen äänitteen kopio, ”jos siinä ei toisteta kyseistä äänitettä kokonaan tai olennaiselta osin”.⁵¹

46 Tuomio 31.5.2016, *Reha Training* (C-117/15, EU:C:2016:379).

47 Vuonna 1971 ensi-iltansa saanut Luchino Viscontin ohjaama draamaelokuva, jonka käsikirjoitus perustui samannimiseen Thomas Mannin pienoisromaniin.

48 Edellyttäen, että on käytetty valmiiksi tallennettua musiikkia.

49 Vuonna 1967 ensi-iltansa saanut Mike Nicholsin ohjaama romanttinen draamakomedia, jonka pääosassa oli Dustin Hoffman.

50 Äänitteiden valmistajien suojaamiseksi heidän äänitteidensä luvattomalta jäljentämiseltä 29.10.1971 tehty yleissopimus.

51 Tuomio 29.7.2019, *Pelham* ym. (C-476/17, EU:C:2019:624, 55 kohta).

77. Korostaisin, että tuomio Pelham koski tilannetta, jossa toisinnettu tai kopioitu osa oli merkittävästi pienempi kuin integroitu kokonaisuus, koska vain pieni osa alkuperäisestä äänitteestä toisinnettiin. Käsiteltävässä asiassa kyseessä oleva äänite sitä vastoin voidaan toistaa synkronointiprosessissa kokonaan tai osittain. Vaikka äänite toistettaisiin synkronointiprosessissa kokonaan, siitä vaatimuksesta, että audiovisuaalista tuotetta on voitava pitää teoksena, kuitenkin seuraa, että kyseiseen kokonaisuuteen tehtyjen muutosten on täytettävä omaperäisyyden edellytys. Näin ollen ei ole mahdollista väittää, että äänite ja audiovisuaalinen teos ovat samat tai että audiovisuaalinen teos on äänitteestä valmistettu kappale tai sen kopio.

78. Tässä tilanteessa katson, että vaikka kappaleen valmistamisen ja kopion käsitteiden merkitykset eivät ole samat, ne liittyvät silti läheisesti toisiinsa. Rooman yleissopimuksen 3 artiklan e kohdan määritelmän mukaan ”monistamisella” (kappaleen valmistamisella) tosiaankin tarkoitetaan ”yhden tai useamman kappaleen valmistamista tallenteesta”. Tässä mielessä nyt ehdottamani ratkaisu myös myötäilee parhaiten unionin tuomioistuimen aiempaa oikeuskäytäntöä.

IV Ratkaisuehdotus

79. Näistä syistä ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Tribunal Supremon esittämiin ennakkoratkaisukysymyksiin seuraavasti:

Vuokraus- ja lainausoikeuksista sekä tietyistä tekijänoikeuden lähioikeuksista henkisen omaisuuden alalla 19.11.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/100/ETY 8 artiklan 2 kohdassa ja vuokraus- ja lainausoikeuksista sekä tietyistä tekijänoikeuden lähioikeuksista henkisen omaisuuden alalla 12.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/115/EY 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin äänitteen ja äänitteen kopion käsitteisiin ei sisälly audiovisuaalinen teos, johon äänite on sisällytetty sen jälkeen, kun äänitteen oikeudenhaltijalta on saatu siihen asianmukainen lupa, kuten tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa 22.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY 2 artiklan c alakohdassa edellytetään.

Kun yleisölle välitetty teos on itsessään audiovisuaalinen teos, sitä ei pidetä direktiivin 92/100 8 artiklan 2 kohdassa ja direktiivin 2006/115 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna äänitteenä, jota ”käytetään” tai joka välitetään yleisölle.

Direktiivin 92/100 8 artiklan 2 kohdassa ja direktiivin 2006/115 8 artiklan 2 kohdassa ei siten edellytetä, että jäsenvaltio säätää, että käyttäjän on maksettava audiovisuaaliseen teokseen sisällytetyn äänitteen oikeudenhaltijalle kohtuullinen kertakorvaus audiovisuaalisen teoksen välittämisestä yleisölle.